

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Cob/73/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119266590
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:6119266590.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivety Sopkovej, v právnej veci žalobcu: Wüstenrot poisťovňa, a.s., Karadžičova 17, Bratislava, IČO: 31 383 408, právne zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovanej: J. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. X. D. XXX/X, O., v spore o zaplatenie 749,99 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 7Cb/9/2019-148 zo dňa 2. júla 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II., ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku III. o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa proti žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1.1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 581,74 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy 581,74 Eur od 02.11.2017 do zaplatenia a 40 Eur nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a výrokom III. žalobcovi priznal proti žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 55,12 %.

1.2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca dňa 05.12.2014 uzavrel ako poisťovňa so žalovanou ako finančným agentom (s poukazom na § 652 a nasl. Obch. zák.) Zmluvu o finančnom sprostredkovaní, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala realizovať činnosť smerujúcu k uzatváraniu zmlúv v oblasti poisťovníctva a žalobca sa zaviazal vyplácať jej províziu. Podľa § 2 ods. 5 zmluvy, finančné sprostredkovanie vykonávané podľa tohto zákona je podnikaním. Žalobca uviedol, že Zmluva o finančnom sprostredkovaní zanikla dohodou o ukončení zmluvy. Ku dňu 01.03.2019 jeho pohľadávka voči žalovanej predstavovala sumu 749,99 Eur: neprináležiacie odmeny 831,25 Eur mínus rezervný fond 83,26 Eur. Listom zo dňa 13.10.2017, doručeným dňa 18.10.2017, vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy 749,99 Eur, v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy. Keďže ku dňu podania návrhu na vydanie platobného rozkazu svoj peňažný záväzok neuhradila, uplatnil si proti nej aj nárok na úroky z omeškania 9 % ročne zo sumy 749,99 Eur od 2.11.2017 do zaplatenia. Zároveň si žalobca uplatnil právo na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 Eur.

1.3. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému v zákonom stanovenej lehote podala odpor žalovaná, v ktorom uviedla, že žalobcom uplatňovaný nárok je nedôvodný a neopodstatnený a neuznáva ho v celom rozsahu.

1.4. V zmysle § 150 ods. 2 CSP súd prvej inštancie podaním zo dňa 12.02.2020 vyzval žalobcu na predloženie jednoznačného výpočtu sumy 749,99 Eur s tým, že z ním predložených listinných dôkazov zrejmej nie je. V podaní zo dňa 02.03.2020 žalobca poukázal na § 5 ods. 2 Provízneho a odmeňovacieho poriadku s tým, že jeho pohľadávka ku dňu 18.01.2018 predstavovala sumu 749,99 Eur: storno neprináležiackej provízie - 831,25 Eur, rezervný fond + 83,26 Eur. Uviedol, že dňa 29.03.2016 uzatvoril Poistnú zmluvu

č. XXX/XXXXXX-X na meno poistníka D. V., ktorej uzavretie sprostredkovala žalovaná. Z tohto titulu jej bola poukázaná provízia 1.140 Eur. K zániku poistnej zmluvy došlo dňa 19.09.2017, t. j. pred uplynutím obdobia, za ktoré jej bola vyplatená provízia. V dôsledku toho, mu vznikol nárok na vrátenie alikvotnej časti vyplatennej provízie. Storno neprináležiackej provízie predstavuje sumu 665 Eur, ktorá vznikla odrátaním podielu 21/36 z vyplatennej provízie (keďže dohodnuté minimálne mesačné poistné bolo uhradené len za 15 mesiacov). Ďalej poukázal na § 4 ods. 2 Provízneho a odmeňovacieho poriadku, podľa ktorého následnú províziu pre príslušný poistný rok vyplatí WP pri ŽP07, ak sú splnené tieto podmienky: následná starostlivosť VFA o poistníka a jeho poistnú zmluvu, existencia platnej poistnej zmluvy o ŽP07, zaplatenie prvého poistného na príslušný poistný rok, za ktorý sa následná provízia VFA vypláca a existencia platnej poistnej zmluvy o finančnom sprostredkovaní, resp. zmluvy o sprostredkovaní poistenia uzavretej zmluvy VFA a WP. Uviedol, že žalovanej bola za následnú starostlivosť o poistníka a Poistnú zmluvu č. XXX/XXXXXX-X poukázaná následná provízia vo výške 285 Eur. Keďže k zániku poistnej zmluvy došlo dňa 19.09.2017, t. j. pred uplynutím obdobia, za ktoré jej bola vyplatená provízia, vznikol mu podľa § 5 ods. 2 Provízneho a odmeňovacieho poriadku, nárok na vrátenie alikvotnej časti vyplatennej provízie. Storno neprináležiackej provízie predstavuje sumu 166,25 Eur, ktorá vznikla odrátaním podielu 21/36 z vyplatennej provízie (minimálne mesačné poistné bolo uhradené len za 15 mesiacov). v ďalšom podaní žalobca doplnil, že sprostredkovaná poistná zmluva trvala od marca 2016 do septembra 2017, t. j. menej ako predpokladaných 36 mesiacov. Navyše, nárok na vrátenie storna neprináležiackej provízie je naviazaný na zaplatené dohodnuté minimálne mesačné poistné, čo v danom prípade bolo iba prvých 15 mesiacov.

1.5. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa právny zástupca žalobcu nezúčastnil, doručenie mal riadne vykázané. Neprítomnosť ospravedlnil písomne a súhlasil, aby bola vec prejednaná a rozhodnutá aj v jeho neprítomnosti. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že sa pridrižava svojich doterajších písomných podaní a že nemôže niesť zodpovednosť za tretie osoby, ktoré nespĺnia dojednané podmienky.

1.6. V ďalšej časti rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na dôkazy, ktoré žalobca priložil k návrhu na vydanie platobného rozkazu (bod 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26.).

1.7. Na skutkový a právny stav aplikoval súd prvej inštancie ustanovenia § 1 ods.1, § 2 ods. 1, 5, § 8 z.č. 186/2009 Z.z., § 652 ods. 1, § 654 ods. 1, § 659 ods. 1, § 660 ods. 1, 2, § 662 ods. 1, 2, 3 Obch. zák., § 451 ods. 1 Obč. zák. a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná z časti.

1.8. Konštatoval, že predmetom sporu je nárok o zaplatenie sumy 749,99 Eur s príslušenstvom, uplatňovanej titulom zániku práva žalovanej, ako obchodného zástupcu, na provízie.

1.9. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 05.12.2014 na základe zhodného prejavu vôle strán sporu bola medzi nimi uzavretá Zmluva o finančnom sprostredkovaní, predmetom ktorej bolo finančné sprostredkovanie v oblasti poisťovníctva a stavebného sporenia. S poukazom na čl. 10 ods. 8 zmluvy sa zmluva riadila príslušnými ustanoveniami Obch. zák., upravujúcimi zmluvu o obchodnom zastúpení.

1.10. Žalovaná v podanom odpore tvrdila, že v predmetnom právnom vzťahu mala postavenie spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa s týmto názorom nestotožnil a uviedol, že finančné sprostredkovanie je podnikaním (§ 2 ods. 5 zák. č. 186/2009 Z.z.) a finanční agenti sú podnikateľmi podľa § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka, t. j. osobami, ktoré podnikajú na základe iného než živnostenského

oprávnenia. Žalovaná Zmluvu o finančnom sprostredkovaní zo dňa 05.12.2014 uzatvárala ako finančný agent (viazaný finančný agent), t. j. osoba, ktorá podnikala na základe iného než živnostenského registra, preto Zmluva o finančnom sprostredkovaní zo dňa 05.12.2014, nie je spotrebiteľskou zmluvou a žalovaná v nej nemá právny status spotrebiteľa.

1.11. Počas trvania zmluvného vzťahu strán sporu bola dňa 29.03.2016, v dôsledku činnosti žalovanej ako viazaného finančného agenta uzavretá medzi žalobcom a poisťníkom D. Poistná zmluva č. XXX/XXXXXX-X (Produkt ŽP07 - investičné životné poistenie).

1.12. Z listinného dôkazu s názvom: Výška brutto odmien pre sprostredkovateľov, Uzávierka: 2016.03 (320-0679) vyplynulo, že za túto činnosť žalovanej, ako obchodnému zástupcovi bola žalobcom vyplatená provízia 1.140 Eur (ZP - ziskateľská provízia) a provízia 285 Eur (HP - hierarchická provízia). Poistná zmluva č. 110/260533-7 (Produkt ŽP07 - investičné životné poistenie) zo dňa 29.03.2016, zanikla dňa 19.09.2017 podľa § 801 ods. 2 Obč. zák. (nezaplatenie dlžného dohodnutého minimálneho poistného v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy od poisťovateľa).

1.13. Uzavretie obchodu, predstavuje vznik zmluvného vzťahu, pričom uskutočnenie obchodu nastáva až realizáciou jeho spoločensko-ekonomického účelu, t. j. dosiahnutím cieľa, ktorý bol dôvodom pre uzavretie obchodu. O zrejme „neuskutočnenie obchodu“ pôjde v prípadoch, keď dôjde k zániku zmluvy (obchodu) medzi zastúpeným a treťou osobou. Ak už došlo k vyplateniu provízie obchodnému zástupcovi, je obchodný zástupca v prípade zániku nároku túto províziu za neuskutočnený obchod, povinný vrátiť zastúpenému. Ak by ju nevrátil, zastúpený by mal voči obchodnému zástupcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 Obč. zák.

1.14. V čl. 8 ods. 5 písm. b), bod v), veta prvá Zmluvy o finančnom sprostredkovaní zo dňa 05.12.2014, sa strany sporu dohodli na povinnosti žalovanej vrátiť žalobcovi ako poisťovní a stavebnej sporiteľni príslušnú neprináležiacu províziu, resp. storno províziu, na ktorú jej vzniklo právo v zmysle províznych poriadkov bez ohľadu na to, či nárok na províziu vznikol počas platnosti tejto zmluvy alebo po jej zániku, a to vo výške určenej v províznych poriadkoch. Zúčtovanie storno ziskateľskej provízie pri životnom poistení upravuje § 5 ods. 2 písm. a), písm. b) Provízneho a odmeňovacieho poriadku Wüstenrot poisťovňa, a.s. účinného od 15.01.2016.

1.15. Za činnosť žalovanej ako obchodného zástupcu (viazaný finančný agent), priamym dôsledkom ktorej bolo uzavretie Poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X zo dňa 29.03.2016, jej v súlade s § 4 ods. 1 písm. e) Provízneho a odmeňovacieho poriadku Wüstenrot poisťovňa, a.s. účinného od 15.01.2016, bola žalobcom vyplatená celá ziskateľská provízia (1.140 Eur) naraz. Právnym dôvodom, na základe ktorého sa jej uvedené plnenie poskytlo, bola Zmluva o finančnom sprostredkovaní zo dňa 05.12.2014 (čl. 3 ods. 6) a Provízny a odmeňovací poriadok Wüstenrot poisťovňa, a.s. účinný od 15.01.2016 (§ 4 ods. 1 písm. a/, písm. e/). Právny dôvod v okamihu poskytnutia plnenia existoval, ale následne v dôsledku ďalšej právnej skutočnosti, stratil svoje právne účinky, pretože Poistná zmluva č. XXX/XXXXXX-X (Produkt ŽP07 - investičné životné poistenie) zo dňa 29.03.2016, zanikla dňa 19.09.2017 (§ 801 ods. 2 Obč. zák.). Žalobca celú províziu vyplatil žalovanej naraz ešte pred uskutočnením obchodu. Keďže však k uskutočneniu obchodu (jeho časti) nedošlo, žalovanej zanikol nárok na túto províziu. Strany sporu sa dohodli (čl. 8 ods. 5 písm. b/, bod v/ Zmluvy o finančnom sprostredkovaní zo dňa 05.12.2014 v nadväznosti na § 5 ods. 2 Provízneho a odmeňovacieho poriadku Wüstenrot poisťovňa, a.s.) na vrátení vyplatennej ziskateľskej provízie. Takáto dohoda (právny úkon), nie je v rozpore s dobrými mravmi a výkon práva sa neprieči ani zásadám poctivého obchodného styku. Strany sporu sa dohodli na vrátení len alikvotnej časti vyplatennej ziskateľskej provízie, a to v závislosti na skutočnom trvaní dojednaného obchodu, pričom žalovaná v rámci prostriedkov procesnej obrany netvrdila a ani neoznačila dôkazy za účelom preukázania, že by žalobca zapríčinil zánik Poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X zo dňa 29.03.2016, a ktorá skutočnosť by už mohla byť právne významná pri posudzovaní uplatneného nároku.

1.16. K zániku Poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X (Produkt ŽP07 - investičné životné poistenie), došlo dňa 19.09.2017. Žalovanej bola vyplatená ziskateľská provízia za obdobie trvania poistnej zmluvy, a

to 36 mesiacov. Uvedená poistná zmluva trvala od marca 2016 do septembra 2017, t. j. menej ako 36 mesiacov. Storno neprináležiackej ziskateľskej provízie predstavuje sumu vo výške 665 Eur, ktorá vznikla odpočítaním podielu 21/36 (§ 5 ods. 2 písm. b/ Provízneho a odmeňovacieho poriadku Wüstenrot poisťovňa, a.s. účinného od 15.1.2016) z vyplatenej provízie (dohodnuté minimálne mesačné poistné bolo uhradené za

15 mesiacov): 1.140 Eur delene 36 mesiacov = 31,66 Eur krát 21 mesiacov = 665 Eur.

1.17. Tvrdenie žalovanej, že zánik Poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť, považoval súd prvej inštancie za právne bezvýznamné. Aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obo 23/2007 zdôraznil, že nárok na vrátenie neprináležiackej ziskateľskej provízie (majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol), bol opodstatnený.

1.18. V ďalšej časti rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na listinný dôkaz s názvom: Výška brutto odmien pre sprostredkovateľov, Uzávierka: 2016.03 (320-0679), z ktorého vyplýva, že okrem ziskateľskej provízie 1.140.- Eur žalobca vyplatil žalovanej ako obchodnému zástupcovi aj hierarchickú províziu 285.- Eur (o tejto sume sa žalobca pri opísaní skutkového deja vyjadroval, ale ako o následnej provízii). Z listinného dôkazu

s názvom: Výška brutto odmien pre sprostredkovateľov, Uzávierka: 2017.09 (320-0679) vyplýva, že žalobca realizoval zúčtovanie uvedenej hierarchickej odmeny, pričom Provízny a odmeňovací poriadok Wüstenrot poisťovňa, a.s. účinný od 15.01.2016, neobsahuje ustanovenie o zúčtovaní storna hierarchických provízií.

1.19. Žalobca v spore opísal skutkový dej, ktorý umožňoval individualizáciu uplatneného nároku tak, že ide o vrátenie neprináležiackej následnej provízie. Z listinného dôkazu

s názvom: Výška brutto odmien pre sprostredkovateľov, Uzávierka: 2016.03 (320-0679) ale vyplýva, že žalobca nevyplatil žalovanej ako obchodnému zástupcovi žiadnu následnú províziu v dôsledku jej činnosti pri uzavretí Poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X (Produkt ŽP07 - investičné životné poistenie) zo dňa 29.03.2016 (následná starostlivosť VFA o poistníka D. V. a o jeho poistnú zmluvu). Z údaju o celkovej sume brutto zúčtovaných provízií vyplýva, že následná provízia (5,45 Eur) jej bola vyplatená za jej činnosť, ale pri uzavretí inej poistnej zmluvy, a to Poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X (Produkt PZPF) medzi žalobcom s poistníkom D. I. (následná starostlivosť o tohto poistníka a o jeho poistnú zmluvu), ktorý nárok vzhľadom na jeho individualizáciu (opísanie skutkového deja) žalobca neurobil predmetom súdneho sporu.

1.20. Z listinného dôkazu s názvom: Výška brutto odmien pre sprostredkovateľov, Uzávierka: 2016.03 (320-0679) ďalej vyplýva, že okrem ziskateľskej provízie 1.140.- Eur žalobca vyplatil žalovanej ako obchodnému zástupcovi, v dôsledku jej činnosti pri uzavretí Poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X (Produkt ŽP07 - investičné životné poistenie) zo dňa 29.3.2016, hierarchickú províziu 285.- Eur (o tejto sume sa žalobca pri opísaní skutkového deja vyjadroval, ale ako o následnej provízii). Z listinného dôkazu s názvom: Výška brutto odmien pre sprostredkovateľov, Uzávierka: 2017.09 (320-0679) vyplýva, že žalobca realizoval zúčtovanie uvedenej hierarchickej odmeny.

1.21. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní konštatoval, že Provízny a odmeňovací poriadok Wüstenrot poisťovňa, a.s. účinný od 15.01.2016, neobsahuje ustanovenie o zúčtovaní storna hierarchických provízií.

1.22. Súd prvej inštancie v ďalšom akcentoval, že žalobca okrem Provízneho a odmeňovacieho poriadku Wüstenrot poisťovňa, a.s. účinný od 15.01.2016, ktorý rušil znenie Provízneho poriadku zo dňa 24.04.2015, predložil aj Dodatok č. 7 k Províznemu poriadku Wüstenrot poisťovňa, a.s. pre viazaných finančných agentov v sieti WUC a WUA (účinný od 11.02.2013), podľa § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 ktorého má VFA WUC (viazaný finančný agent Wüstenrot agentúry) a VFA WUA (viazaný finančný agent Wüstenrot centra) nárok na vyplatenie výkonnostnej prémie vo výške uvedenej v tabuľke č. 1, a to v závislosti od výšky mesačnej netto produkčnej hodnoty poistenia a počtu uzatvorených zmlúv stavebného sporenia. Za produkcie nad rámec „matice“ (tabuľky č. 1) sa za každých 100 netto produkčnej hodnoty poistenia, vypláca výkonnostná prémie vo výške 10 Eur. V prípade, že VFA WUC a VFA WUA dosiahne v príslušnom kalendárnom mesiaci zápornú netto produkčnú hodnotu poistenia, je poisťovňa oprávnená vykonať storno výkonnostnej prémie podľa nižšie uvedenej matice (tabuľky č. 2).

Poisťovňa pristúpi k stornovaniu výkonnostnej prémie aj pri zápornej netto produkčnej hodnote poistenia vyššej ako 830 Eur, a to nasledovným spôsobom: záporná netto produkčná hodnota bude vynásobená koeficientom 24/20, výsledná hodnota sa zaokrúhli na stovky (smerom nadol) a následne predelí 10. Z Tabuľky č. 1 (Výška výkonnostnej prémie) a Tabuľky č. 2 (Storno výkonnostnej odmeny) vyplýva, že sa týka stavebného sporenia (nie poistenia). Dodatok č. 7 k Províznemu poriadku Wüstenrot poisťovňa, a.s., vzhľadom na dátum jeho účinnosti: dňa 11.02.2013, nemôže byť prítom Dodatkom základného dokumentu a to Provízneho a odmeňovacieho poriadku Wüstenrot poisťovňa, a.s. účinného dňa 15.01.2016, a teda ide o Dodatok, ktorý potom nemohol byť účinný v predmetnom časovom období, kedy mala žalovanej vzniknúť povinnosť vrátiť príslušnú neprináležiacu odmenu. Žalobca prítom ani nepreukázal, že by v dôsledku jeho činnosti boli medzi ním ako stavebnou sporiteľňou a klientom (D. ako sporiteľom) uzavreté zmluvy o stavebnom sporení. Preto nebolo možné žalobcovi nárok o vrátenie sumy 166,25 Eur priznať ani z titulu neprináležiacej hierarchickej provízie.

1.23. Žalovaná suma 749,99 Eur (správny údaj po prepočítaní je 747,99 Eur) pozostávala zo sumy: 665 Eur plus 166,25 Eur = 831,25 Eur mínus 83,26 Eur, tzv. rezervný fond. Žaloba žalobcu bola opodstatnená v časti uplatneného nároku o vrátenie neprináležiacej ziskateľskej provízie len do sumy 665 Eur. Po odpočítaní 83,26 Eur (rezervný fond) súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu 581,74 Eur. V prevyšujúcej časti (rozdiel medzi 749,99 Eur a 581,74 Eur, ktorá suma bola uplatňovaná titulom vrátenia neprináležiacej následnej provízie/166,25 Eur), žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

1.24. S poukazom na § 369 ods. 1, 2 Obchod. zák. v spojení s § 1 Nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z. rozhodol súd prvej inštancie aj o nároku o zaplatenie úrokov z omeškania. Vo výzve na vyrovnanie pohľadávok zo dňa 13.10.2017 žalobca vyzval žalovanú na vrátenie neprináležiacej provízie (747,99 Eur) do dvoch týždňov odo dňa doručenia výzvy. Výzvu si žalovaná prevzala dňa 18.10.2017 a doba dvoch týždňov uplynula dňa 01.11.2017, preto priznal súd prvej inštancie žalobcovi úroky z omeškania z priznanej sumy 581,74 Eur od 02.11.2017 a v prevyšujúcej časti žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

1.25. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj 40 Eur podľa § 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky a § 369c) ods. 1 Obchod. zák. ako výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

1.26. Žalovanou uplatnenú námietku premlčania vyhodnotil ako nedôvodnú.

1.27. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP. Žalobca bol úspešný v sume 581,74 Eur s príslušenstvom z celkovej žalovanej sumy 749,99 Eur s príslušenstvom. Úspech žalobcu zodpovedá 77,56 % a úspech žalovanej 22,44 %. Celkový úspech žalobcu je 55,12 %.

2.1. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a odvolaciemu súdu navrhol, aby v zmysle § 388 CSP rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. V odvolacom návrhu navrhol priznať žalobcovi uplatnenú sumu 168,25 Eur s príslušenstvom.

2.2. Namietal, že prvoinštančný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b), d) a h) CSP). Rozsudok súdu prvej inštancie považoval v napadnutej časti za nezákonný.

2.3. Konštatoval, že obrana žalovanej spočívala len v tvrdeniach o neexistencii nároku žalobcu na vrátenie storna neprináležiacej provízie. Žalovaná nerozporela skutočnosť, že jej bola uvedená provízia vyplatená, pričom meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo založené na skutkovom základe, ku ktorému sa žalobca nemal možnosť vyjadriť.

2.4. Rozsudok označil za prekvapivý, keďže žalovaná vyplatenie provízie žalobcom nerozporela. Domnieval sa preto, že jeho žalobe bude v celom rozsahu vyhovené. Poukazujúc na rozhodnutie

Najvyššieho súdu zo dňa 17.10.2011, sp.zn. 7 Cdo/42/2010 zdôraznil, že strany sporu by nemali byť zaskočené takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu. Žalobca sa prvýkrát oboznámil so spornými skutočnosťami až v odôvodnení rozhodnutia. Rozhodnutie tak označil za predčasné, prekvapivé a arbitrárne, poukazujúc na § 4 ods. 2 písm. a), n), ods. 1 písm. n) a § 11 ods. 3 Provízneho poriadku.

2.5. Žalovanej bola vyplatená provízia vo výške 1.140 Eur za sprostredkovanie uzavretia poisťnej zmluvy č. 110/260533. Za následnú starostlivosť o poistníka a poisťnej zmluvy uzavretej v marci 2016, jej bola vyplatená provízia vo výške 285 Eur za obdobie 36 mesiacov. K zániku zmluvy došlo dňa 19.09.2017, t.j. pred uplynutím 36 mesiacov. Preto žalobcovi vznikol nárok na jej vyplatenie v alikvotnej časti vo výške 166,25 Eur. Z ustanovení Provízneho a odmeňovacieho poriadku žalobcu vyplýva, že výška aj ziskateľnej a následnej provízie je počítaná podľa hierarchického zaradenia viazaného finančného agenta v čase uzavretia poisťnej zmluvy. Tak je možné hovoriť aj o hierarchicky ziskateľnej alebo hierarchicky následnej provízii (§ 11 ods. 3 provízneho poriadku).

2.6. Žalobca namietal zamietnutie nároku žalobcu súdom prvej inštancie iba z dôvodu rozdielneho označenia provízie v províznych listoch, kde bola označená iba ako hierarchická provízia a nie ako hierarchická následná provízia. Žalovaná pritom nespochybnila vyplatenie aj tejto provízie. Keďže v konaní nebolo sporné, že došlo k vyplateniu provízie aj vo výške 166,25 Eur, žalobcovi tak vznikol nárok na jej vrátenie podľa § 662 ods. 2 Obč. zák. ako aj § 8 ods. 5 písm. b) bod v) zmluvy o finančnom sprostredkovaní.

3. Písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu žalovanou podané nebolo.

4. Odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

5. Odvolací súd preskúmajúc obsah odvolania žalobcu uzavrel, že hoci žalobca v úvodnej časti podaného odvolania uviedol, že napáda rozsudok v plnom rozsahu, z odôvodnenia odvolania a odvolacieho návrhu, ktorým sa domáhal zmeny rozhodnutia v zamietnutej časti o zaplatenie sumy 168,50 Eur, jednoznačne vyplýva, že napáda výrok II. rozsudku, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá. Odvolací súd preto uzavrel, že žalobca odvolanie voči výroku I., ktorým bolo žalobe v časti o zaplatenie sumy 581,74 Eur s príslušenstvom vyhovené, nepodal, v tejto časti nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť uplynutím lehoty na odvolanie a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

6. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán sporu, dôkazy vyhodnotil správne v súlade so zásadami v § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia žalobe čiastočne vyhovel. Svoje rozhodnutie podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku v napadnutej časti a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

7. Odvolací súd posúdením vyjadrení strán sporu v odvolacom konaní ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie zistil, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými podstatnými tvrdeniami strán prednesenými v konaní, a preto nie je dôvod na postup odvolacieho súdu podľa § 387 ods. 3 prvá veta CSP. V tomto smere je nevyhnutné poukázať na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/2005, podľa ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

8. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP. Súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach.

9. Odvolací súd skúmal splnenie procesných podmienok a postup súdu prvej inštancie v tom smere, či jeho postupom nebolo znemožnené strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a či prípadná existencia nesprávneho procesného postupu ako nedostatku súdu prvej inštancie nemohla byť napravená v konaní pred odvolacím súdom. Vada konania vymedzená v § 389 ods. 1 písm. b) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

10. V súlade s obsahom podaného odvolania považoval odvolací súd za základné a podstatné odvolacie námietky žalobcu, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, napadnuté rozhodnutie je prekvapivým, predčasným a arbitrárnym rozhodnutím, žalovaná nepoprela prijatie provízie a preto je povinná ju vrátiť a súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na nepresnosti označenia provízie žalobcom, keď túto žalobca označil ako hierarchickú províziu a nie ako hierarchickú následnú províziu.

11. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu nepovažoval odvolacie námietky žalobcu za dôvodné.

12. K námietke žalobcu že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti prekvapivý, predčasný a arbitrárny a bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, uvádza odvolací súd nasledovne.

13. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami

(I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

14. Z príloh predložených žalobcom spolu so žalobou na str. 6 a 6pv spisu vyplýva, že žalobca vyplatil žalovanej ziskateľskú províziu vo výške 1.142,92 Eur a hierarchickú províziu vo výške 285,11 Eur. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na vrátenie pomernej časti provízie. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v spore riadne poučil strany sporu o ich procesných právach. Naviac, výzvou podľa § 150 ods. 2 CSP zo dňa 12.02.2020, ktorú žalobca prevzal dňa 14.02.2020, vyzval žalobcu na špecifikáciu žalovanej sumy, z akých položiek pozostáva, aký je ich výpočet a za ktoré časové obdobie sú uplatňované. Žalobca podaním zo dňa 02.03.2020 oznámil, že žalovanej bola za sprostredkovanie uvedenej zmluvy vyplatená provízia vo výške 1.140 Eur, následne došlo k zániku zmluvy a žalobcovi vznikol nárok na vrátenie alikvotnej časti vyplatenej provízie podľa čl. 5 ods. 2 provízneho poriadku, pričom storno prináležiackej provízie predstavuje sumu 665 Eur (ako podiel 21/36 z vyplatenej provízie). Žalovanej vyplatil aj následnú províziu vo výške 285 Eur, následne došlo k zániku zmluvy a žalobcovi vznikol nárok na vrátenie alikvotnej časti vyplatenej provízie podľa čl. 5 ods. 2 provízneho poriadku, pričom storno prináležiackej provízie predstavuje sumu 166,25 Eur (ako podiel 21/36 z vyplatenej provízie). Súd prvej inštancie dňa 18.03.2020 nariadil termín pojednávania na deň

02.06.2020, na ktoré riadne predvolal strany sporu. Žalobca prevzal predvolanie na termín pojednávania dňa 19.03.2020. Spolu s predvolaním na termín pojednávania súd prvej inštancie zaslal žalobcovi výzvu v zmysle ust. § 150 ods. 2 CSP, aby doplnil, za ktoré časové obdobie bola žalovanej vyplatená provízia. Žalobca na výzvu súdu reagoval podaním zo dňa 25.03.2020, v ktorom opätovne uviedol, že žalovanej bola vyplatená provízia vo výške

1.140 Eur a následná provízia vo výške 285 Eur. Nariadeného pojednávania sa žalobca ani jeho právny zástupca nezúčastnil, na termín sa riadne ospravedlnil a v záujme hospodárnosti súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti a zotrval na jeho písomných vyjadreniach. Z obsahu zápisnice z pojednávania zo dňa 02.06.2020 vyplýva, že súd vec meritórne prejednal za účasti žalovanej, vykonal všetky navrhnuté dôkazy a pojednávanie odročil na deň 02.07.2020 za účelom vyhlásenia rozhodnutia. O tomto úkone upovedomil žalobcu, ktorému zaslal aj zápisnicu z pojednávania. Žalobcovi bolo upovedomenie a zápisnica z pojednávania doručená dňa 07.06.2020. Žalobca sa ospravedlnil na termín verejného vyhlásenia rozsudku a súhlasil z dôvodu hospodárnosti s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Z uvedeného procesného postupu súdu prvej inštancie možno konštatovať, že v konaní neporušil žiadne procesné predpisy, v dôsledku ktorých by mohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Nariadeného pojednávania, na ktorom žalobca mohol uplatniť svoje práva sa nezúčastnil na základe vlastného rozhodnutia, napriek tomu, že bol dvakrát súdom prvej inštancie vyzývaný na špecifikáciu nároku v zmysle ust. § 150 ods. 2 CSP. Nemožno preto z jeho strany namietat, že bola porušená zásada kontradiktórnosti konania, rozhodnutie je prekvapivé, a že sa so spornými skutočnosťami oboznámil až v odôvodnení napadnutého rozsudku.

15. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie dostatočne, podrobne a právne správne odôvodnil, keď ho založil na argumentácii uvedenej v bode 97.napadnutého rozsudku, že žalovanej v súvislosti s predmetnou zmluvou, žiadna následná provízia vyplatená nebola, preto žalobca nemal nárok na vrátenie jej pomernej časti. Správny je aj záver súdu prvej inštancie uvedený v bode 98.- 102.napadnutého rozsudku, v ktorom konštatuje, že žalovanej bola síce vyplatená hierarchická odmena vo výške 285.- Eur, avšak Provízy a odmeňovací poriadok žalobcu účinný od 15.01.2016 neobsahuje ustanovenia o zúčtovaní storna hierarchických provízií a preto žalobcovi nevznikol nárok na vrátenie ani jej pomernej časti. Uvedená skutočnosť vyplýva zo žalobcom predložených listinných dôkazov založených v spise na čl. 6 a 6pv, ako aj listinných dôkazov predložených v spore. Argumentácia žalobcu uvedená v odvolaní, že žalovaná nerozporovala vyplatenie provízie preto nie je relevantná.

16. Rovnako nie je dôvodná argumentácia žalobcu, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na inom skutkovom závere, ku ktorému sa žalobca nemal možnosť vyjadriť, a že prvoinštančný súd nevychádzal výlučne z obrany žalovanej, ktorá sa v konaní bránila len argumentáciou, že nemôže niesť zodpovednosť za správanie tretích osôb po uzatvorení zmluvy. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná v podanom odpore, písomnom vyjadrení zo dňa 22.10.2019, ako aj na pojednávaní dôvodila, že nárok žalobcu okrem predchádzajúcej argumentácie neuznáva, považuje ho za nedôvodný, uplatnený bez právneho dôvodu

a v rozpore so zákonom. Preto súd prvej inštancie správne preskúmaval dôvodnosť uplatneného nároku žalobcom na základe všetkých v konaní predložených dôkazov a tvrdení strán sporu.

17. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa všetky náležitosti ust. § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, zdôvodnil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, a ako vec právne posúdil. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti, ktorá bola predmetom odvolacieho prieskumu a ktorou žalobu v časti zamietol, je dostatočne argumentačne presvedčivé a vychádzajúce z riadne zisteného skutkového stavu.

18. Z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné, aby odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie skutkové a právne závery, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie. Pri posudzovaní vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie je nevyhnutné len zdôrazniť okolnosti podstatné a rozhodné, ktoré súvisia s odvolacími dôvodmi. Tento postup krajského súdu ako odvolacieho je aj v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09 zo dňa 08. októbra 2009, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania

všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania. Uvedený záver je zhodný so závermi vyslovenými v rozsudku k Najvyššiemu súdu SR sp. zn. 2Cdo 170/05, v zmysle ktorého pokiaľ v odvolacom konaní dôjde k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, tak odvolací súd sa v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu.

19. Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, o ktorých rozhodol za aplikácie § 255 ods. 1, 2 CSP.

20. Rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom výroku vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne a dostatočne zisteného skutkového stavu. Odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a na jeho právne posúdenie. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v konaní nezaoberal a ktoré by neboli predmetom jeho posudzovania.

21. Žalobcom uplatnené podstatné odvolacie tvrdenia nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil, ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP, pričom konštatuje správnosť jeho dôvodov a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila, nevyčíslila a preukázateľne jej žiadne nevznikli.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).